

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 36/2024
03.07.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Јелице Бојанић Керкез и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Славиша Вукосављевић, адвокат из ..., против туженог Алфа БК Универзитета са седиштем у Београду, чији је пуномоћник Вера Чабаркапа, адвокат из ..., ради поништаја решења о престанку радног односа, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 617/23 од 18.05.2023. године, у седници одржаној 03.07.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 617/23 од 18.05.2023. године.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду П1 614/20 од 10.05.2022. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев да се поништи решење туженог бр. .. од 19.10.2020. године и да се обавезе тужени да тужиоца врати на рад. Ставом другим изреке, одбачена је тужба у делу да се тужени обавезе да тужиоца врати на послове и задатке које је обављао до дана доношења решења о отказу уговора о раду. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износ од 52.500,00 динара, с закоснком затезном каматом од извршности до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 617/23 од 18.05.2023. године, потврђена је првостепена пресуда и одбијен захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. и 441. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11...10/23) - ЗПП, Врховни суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ни друге битне повреде због којих се ревизија, у смислу члана 407. став 1. ЗПП, може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код туженог на основу уговора о раду од 19.03.2010. године на радном месту шефа Тужени је 05.10.2020. године донео Правилник о организацији и систематизацији послова и радних места, који је ступио на снагу 14.10.2020. године и којим је укинута радно место шефа Део послова радног места шеф ... прешли су на радно места менаџера и домара. Решењем туженог од 19.10.2020. године, тужиоцу је отказан уговор о раду услед технолошких, економских и организационих промена код туженог, због којих је престала потреба за обављањем посла на радном месту шеф ..., из разлога укидања наведеног радног места, а тужени тужиоцу није могао обезбедити обављање других послова с обзиром да није постојало упражњено радно место на које се тужилац могао распоредити. Тужиоцу је исплаћена отпремнина.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су одбили тужбени захтев, налазећи да је оспорено решење о отказу уговора о раду законито, имајући у виду да је Правилником о организацији и систематизацији послова од 14.10.2020. године, укинута радно место на коме је тужилац био распоређен, при чему тужени није могао да обезбеди тужиоцу премештај на друго одговарајуће радно место које одговара његовој стручној спреми, знању и способностима, јер код туженог нису постојала упражњена радна места на другим пословима. Поред тога, тужени није био у обавези да донесе Програм решавања вишка запослених, а тужиоцу је исплаћена отпремнина из члана 158. Закона о раду. Код изложеног, неоснован је захтев тужиоца за поништај оспореног решења, као и захтев за враћање на рад.

По оцени Врховног суда, становиште нижестепених судова засновано је на правилној примени материјалног права.

Оспореним решењем о отказу уговора о раду од 19.10.2020. године, тужиоцу запосленом на пословима „шеф ...“ отказан је уговор о раду због престанка потребе за радом запосленог, уз исплату отпремнине.

Одредбом члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду („Службени гласник Републике Србије“ број 24/05 ... 13/17) је прописано да запосленом може да престане радни однос ако за то постоји оправдан разлог који се односи на потребе послодавца и то ако услед технолошких, економских или организационих промена престане потреба за обављањем одређеног посла или дође до смањења обима посла.

У складу са наведеном законском одредбом, услов за отказ од стране послодавца је да је дошло до технолошких, економских или организационих промена, због којих је престала потреба за обављањем неког посла када се тај посао укида или је дошло до смањења обима посла, у ком случају се смањује број извршилаца на том радном месту. Право је послодавца да према својим потребама, у циљу рационализације и уштеде и у складу са својом пословном политиком, самостално одреди начин на који ће организовати процес рада и обављање појединачних послова.

У конкретном случају, постојао је основ за примену отказног разлога прописаног чланом 179. став 5. тачка 1. Закона о раду, јер је радно место на коме је тужилац био распоређен укинато, а тужени није могао да обезбеди тужиоцу премештај на друго одговарајуће радно место које одговара његовој стручној спреми, знању и способностима. Тужени је промену која је основ за престанак потребе за одређеним послом исказао доношењем Правилника о организацији и систематизацији послова од 05.10.2020. године, који је 14.10.2020. године ступио на правну снагу и којим није било предвиђено радно место "шеф ...", након чега је дошло до престанка потребе за радом тужиоца.

Без утицаја су наводи ревизије да су послови укинутаг радног места распоређени и приписани у опис послова других радних места, јер је аутономно право послодавца да самостално, према својим потребама, у циљу рационализације и уштеде и у складу са својом пословном политиком, одреди начин на који ће организовати процес рада и обављање послова, па суд не може ценити њихову целисходност и оправданост. Имајући у виду наведено, као и да је тужиоцу пре отказа уговора о раду исплаћена отпремнина предвиђена чланом 158. Закона о раду, правилан је закључак нижестепених судова да је оспорено решење о отказу уговора о раду законито.

Имајући у виду да је тужиоцу законито престао радни однос, неоснован је његов захтев за враћање на рад, у смислу члана 191. став 1. Закона о раду.

Приликом доношења одлуке, овај суд је ценио и остале ревизијске наводе, али је закључио да исти нису од утицаја на другачију одлуку, јер је другостепена пресуда донета правилном применом материјалног права.

Из наведених разлога, применом члана 414. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Весна Субић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић